Scenariusz gry terenowej dla uczniów klas V-VIII oraz szkół ponadpodstawowych.

Agnieszka Kołodziejska, Witold Sobócki

Poznański Czerwiec w pamięci miasta i naszej – gra terenowa

Czas: 90 minut (wariant podstawowy)

135 minut (wariant rozszerzony o wizytę w Muzeum Powstania Poznańskiego Czerwiec 1956)

Cele gry:

- uczestnik wymienia miejsca w Poznaniu związane z Poznańskim Czerwcem 1956 i wydarzenia, do jakich doszło w tych miejscach

- wymienia przyczyny i skutki Poznańskiego Czerwca 1956:

- uczestnik umiejętnie pracuje z mapą

- uczestnik wykazuje zainteresowanie najnowszą historią Polski i regionu

- wymienia formy upamiętnienia Poznańskiego Czerwca przez mieszkańców Poznania i Wielkopolski

Metody i formy pracy:

- elementy wykładu

- rozmowa kierowana

- praca indywidualna

Środki dydaktyczne i materiały:

- mapa

- aparat fotograficzny

- karty pracy

- 4 znicze

Przebieg gry:

W każdym punkcie należy wykonać fotografię miejsca, zebranej przy nim grupy lub jakiegoś szczegółu związanego z tematem. Istnieje także możliwość wykonania wideo relacji. Najciekawsze relacje zostaną nagrodzone.

1. Opiekun rozpoczyna grę terenową w punkcie przy **ul. Św. Marcin 78 (dawna siedziba KW PZPR)**. Wyjaśnia zasady gry terenowej, podkreślając znaczenie dyscypliny, również czasowej, wybiera fotografa grupy oraz osoby odpowiedzialne za zapalenie zniczy we wskazanych miejscach. Przypomina o konieczności wypełniania kart pracy przez uczestników.
   Wyjaśnia przyczyny robotniczych wystąpień w Poznaniu oraz znaczenie budynku, przy którym zaczyna się lekcja. Przypomina też związane z nim wydarzenia początkowej fazy protestu z 28 czerwca 1956 r. Następnie podaje każdemu uczniowi kartę pracy nr 1 oraz **mapę z zaznaczoną trasą i ważnymi miejscami związanymi z Poznańskim Czerwcem**. (10 min.)
2. Grupa przechodzi do punktu przy **ul. Jana Henryka Dąbrowskiego 12 (dawna siedziba Ubezpieczalni Społecznej)**. (12 min.)
3. Opiekun informuje uczestników o rozdzieleniu się manifestujących robotników na kilka grup zmierzających w różnych kierunkach, pod siedziby kilku instytucji, i podaje uczniom karty pracy nr 2. Uczniowie wykonują zadanie. (5 min.)
4. Grupa przechodzi do **skrzyżowania ulic Jana Henryka Dąbrowskiego oraz Jana Kochanowskiego (Pomnik Poległych w Powstaniu Poznańskim 28 - 30 Czerwca 1956 roku)** (2 min.)
5. Opiekun **wskazuje w głębi ulicy dawny budynek Wojewódzkiego Urzędu do spraw Bezpieczeństwa Publicznego**, rozdaje uczniom karty pracy nr 3 i przypomina najbardziej dramatyczne wydarzenia, do jakich doszło przed tym budynkiem i w jego okolicy. Biorący udział w grze wykonują zadanie i zapalają znicz pod Pomnikiem Poległych w Powstaniu Poznańskim 28 - 30 Czerwca 1956 roku (5 min.)
6. Grupa przechodzi do **narożnika ulic Jana Henryka Dąbrowskiego oraz Romka Strzałkowskiego (tablica poświęcona Romkowi Strzałkowskiemu)** (4 min.)
7. Opiekun wspomina postać Romka Strzałkowskiego i rozdaje uczniom karty pracy nr 4. Po wykonaniu zadania grupa zapala znicz pod tablicą. (5 min.)
8. Grupa przechodzi do skrzyżowania **ulic Petera Mansfelda oraz Romka Strzałkowskiego (tablica poświęcona Peterowi Mansfeldowi)**. (1 min.)
9. Opiekun informuje o rewolucji na Węgrzech w 1956 roku i bohaterstwie Petera Mansfelda. Uczestnicy zapalają znicz pod tablicą. (2 min.)
10. Grupa przechodzi do punktu przy **ul. Gajowej 4 (tablice poświęcone pracownikom MPK oraz Kazimierze Iłłakowiczównie)**. (9 min.)

11. Opiekun wspomina o różnych grupach zawodowych i społecznych występujących przeciwko władzy komunistycznej w 1956 roku w Poznaniu i rozdaje uczniom karty pracy nr 5. Uczestnicy wykonują zadanie. (8 min.)
12. Grupa przechodzi do punktu przy **pl. Adama Mickiewicza (Pomnik Ofiar Poznańskiego Czerwca 1956 roku**). (10 min.)
13. Opiekun informuje o bogatej historii upamiętniania Poznańskiego Czerwca i znaczeniu działań NSZZ „Solidarność" w tej sprawie. Przypomina dawną nazwę placu, znaczenie tego miejsca, zwraca uwagę na formę pomnika i informacje na nim podane. Rozdaje uczniom karty pracy nr 6. Uczestnicy wykonują zadanie i zapalają znicz pod pomnikiem. (10 min.)
14. Grupa przechodzi do punktu przy **ul. Św. Marcin 80/82 (dawna siedziba Miejskiej Rady Narodowej, obecnie m.in. Muzeum Powstania Poznańskiego Czerwiec 1956)**. (2 min.)
15. Opiekun przypomina skutki Poznańskiego Czerwca dla regionu, Polski i Europy i rozdaje uczniom karty pracy nr 7. Uczniowie wykonują zadanie. Następnie następuje podsumowywanie gry terenowej.

Karta pracy nr 1

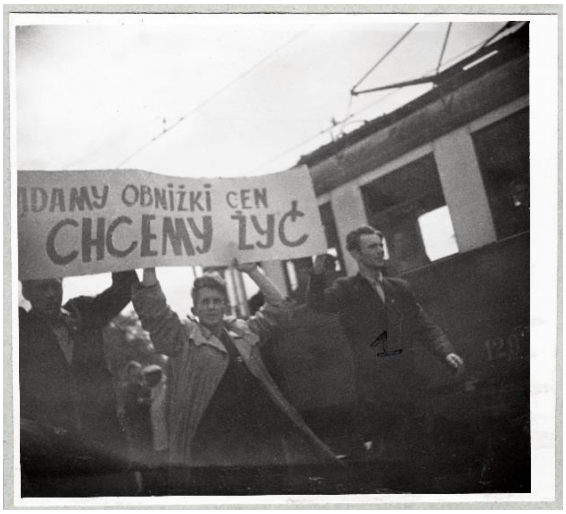

Źródło: czerwiec56.ipn.gov.pl

Obejrzyj uważnie fotografie i spisz z nich wszystkie hasła obrazujące sytuację robotników w stalinowskiej Polsce.

……
……
……
……
……
……
……
……
……

Karta pracy nr 2

Źródło: czerwiec56.ipn.gov.pl

Obejrzyj uważnie fotografie. Napisz krótką wypowiedź na temat skali robotniczego protestu i nastroju jego uczestników – emocji, jakie okazywali podczas wiecu w centrum Poznania.

……
……
……
……
……
……
……
……
……

Karta pracy nr 3

Źródło: L. Paprzycki, *Ul. Kochanowskiego 28-29 czerwca 1956. Fotografie i relacja*, Poznań 1996

Uporządkuj w kolejności chronologicznej fotografie obrazujące rozwój sytuacji przed budynkiem UB. Ułóż do nich krótkie podpisy.

……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……

Karta pracy nr 4

†

Dnia 28 czerwca 1956 zginął śmiercią tragiczną nasz najukochańszy, jedyny syn, w wieku lat 1[illegible] śp.

Roman Strzałkowski

absolwent Państw. Szkoły Muzycznej im. Krupińskiego

Pogrzeb odbędzie się dnia 2 lipca br. o godz. 8 z kaplicy na cmentarzu na Junikowie. Msza św. żałobna zostanie odprawiona dnia 2 lipca o godz. 8 w kościele św. Wojciecha.

Pogrążeni w nieutulonym smutku

RODZICE

Poznań, ul. Kościuszki 104.

11872g

Źródło: *Robotnicy wyszli na ulicę…*, s. 63

Opierając się na fotografii, nekrologu oraz inskrypcji z tablicy pamiątkowej, odpowiedz na pytania.

1. Ile lat miał Romek Strzałkowski w chwili śmierci?

……
…….

2. Spróbuj wyjaśnić, dlaczego trudno odczytać wiek chłopca podany w nekrologu.

……
……
……
……
……
……
……

Karta pracy nr 5

Na podstawie tablic pamiątkowych z lat 80. przy ul. Gajowej odpowiedz na pytania.

Jakie grupy zawodowe i społeczne reprezentowały upamiętnione tutaj osoby?

……
……
……
……
……
……
……

Jaki był związek tych osób z wydarzeniami Poznańskiego Czerwca?

……
……
……
……
……
……
……

Karta pracy nr 6

Połącz miejsca i wydarzenia z dnia 28 czerwca 1956 r. w Poznaniu:

1) plac Stalina
2) Miejska Rada Narodowa i Komitet Wojewódzki PZPR
3) Ubezpieczalnia Społeczna
4) Wojewódzki Urząd ds. Bezpieczeństwa Publicznego
5) Centralne Więzienie

a) zrzucenie urządzeń zagłuszających
b) poszukiwanie delegacji robotniczej i rozbicie magazynu broni
c) próby rozmów z władzami miejskimi i partyjnymi
d) manifestacja patriotyczna i pierwsze strzały w kierunku manifestantów
e) wiec robotników i mieszkańców Poznania

Karta pracy nr 7

Źródło: czerwiec56.ipn.gov.pl

Znając przebieg wiecu przed budynkiem Miejskiej Rady Narodowej w Poznaniu, wyjaśnij symbolikę białej flagi w tym miejscu.

……
……
……
……
……
……
……